

Систематизація виборчого законодавства є надзвичайно специфічною і потребує спеціального науково-експертного аналізу з точки зору реальності його адаптування в сучасних умовах на терені України.

Слід зазначити, що шлях, яким іде наш законодавець щодо кодифікації виборчого законодавства, є правильним і необхідним. Прийняття Виборчого кодексу зніме багато проблем у галузі виборчого законодавства України¹.

Прийняття Виборчого кодексу України — це єдиний шлях до стабілізації українського виборчого законодавства, оскільки він дозволяє систематизувати це законодавство, створити правову базу, за якої замість кількох окремих нормативно-правових актів діє один, що впорядковує правовідносини та процедури в конкретній сфері і чітко уніфікує методи їх правового регулювання.

Т. В. Стешенко

**КОДИФИКАЦИЯ ИЗБИРАТЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА:
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ И ПЕРСПЕКТИВЫ ЕГО ВНЕДРЕНИЯ
В УКРАИНЕ**

Проанализированы актуальные вопросы, связанные с изменением избирательного законодательства, дальнейшей его кодификацией, а также применением зарубежного опыта кодификации в Украине.

Ключевые слова: избирательное законодательство, кодификация, избирательный кодекс.

T. V. Steshenko

**CODIFICATION OF ELECTORAL LEGISLATION: FOREIGN
EXPERIENCE AND PERSPECTIVES OF ITS INTRODUCTION
IN UKRAINE**

The actual issues connected with the change of electoral legislation, its further codification and also application of foreign experience of codification in Ukraine are analyzed in this article.

Keywords: electoral legislation, codification, electoral code.

¹ Волощук О. До питання обговорення проекту Виборчого кодексу України / О. Волощук // Вісн. Центр. виборч. комісії. — 2010. — № 2 (19). — С. 77–82.

УДК 342.25

І. І. Бодрова, кандидат юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України

**Інформатизація як чинник ефективності
регіонального та муніципального управління**

Формування інформаційного суспільства як нового типу соціальної організації зумовлює трансформацію його громадянських та політичних інститутів, організаційно-функціональних аспектів публічної влади та порядку здійснення публічного управління. Інформація завжди виступала основою прийняття будь-якого публічно-владного рішення, але зараз вона стає стратегічним ресурсом соціально-економічного, громадсько-політичного розвитку. Таке підвищення ролі зумовлене високою швидкістю сучасної суспільної комунікації, що різко «скорочує» тенденції суспільного розвитку, знижує ступінь їх передбачуваності, зменшує час на прийняття органами публічної влади адекватних рішень, істотно підвищує управлінські ризики¹. Отож, публічне управління має бути випереджаючим відносно поточних проблем і ґрунтуватися на принципах активного управління інформацією. Рівень інформатизації стає одним із важливих чинників успішного

¹ Сморгунов Л. В. Управление в условиях неопределенности: в поисках моделей устойчивого развития / Л. В. Сморгунов // Сравнительное государственное управление: Теория, реформы, эффективность / под ред. Л. В. Сморгунова. — СПб. : Изд-во С.-Петерб. ун-та, 2000. — С. 10.

економічного і соціального розвитку як держави в цілому, так і її регіонів.

Інформатизація — комплексне явище, яке включає, за визначенням Закону України «Про Національну програму інформатизації», сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, виробничих процесів, що спрямовані на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян та суспільства на основі створення, розвитку і використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, які побудовані на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки¹.

Проблематика інформатизації у сфері публічного управління нині активно досліджується в межах як юридичних, так і економічних наук, філософії, політології, соціології, науки державного управління. Правові аспекти її знаходять висвітлення в працях таких вітчизняних вчених, як І. В. Арістова, К. І. Беляков, Р. А. Калюжний, С. П. Кулицький, П. В. Мельник, Н. В. Плахотнюк, В. М. Селіванов, В. С. Цимбалюк та ін. Політичній комунікації в умовах розвитку сучасних інформаційних технологій присвячені роботи зарубіжних дослідників Д. Батлера, Б. Бірельсона, Х. Года, Л. Гроссмана, К. Дойча, Д. Істона, Н. Негропonte, Л. Пая, А. Етціоні та ін. Проте питання інформатизації у сфері регіонального та муніципального управління одержують лише фрагментарне дослідження. Разом з цим дана проблематика здається вкрай важливою та актуальною. Мета даної роботи — виявити роль інформатизації як чинника ефективності регіонального та муніципального управління — зумовлює певні дослідницькі завдання: проаналізувати основні аспекти впливу інформатизації на процес регіонального та муніципального управління, з'ясувати її передумови, виявити існуючі проблеми та опрацювати пропозиції щодо їх розв'язання.

Процеси інформатизації характерні для публічного управління більшості сучасних держав. Вони передбачають не стільки

¹ Про Національну програму інформатизації : Закон України від 4 лют. 1998 р. № 74/98-ВР // Відом. Верхов. Ради України. — 1998. — № 27–28. — Ст. 181.

впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у процес публічно-владного управління, скільки якісне оновлення змісту та порядку цього управління на основі використання таких технологій. Відповідна модернізація управлінської сфери включає підвищення ефективності, економічності та доцільності управлінської діяльності; забезпечення відкритості та інформаційної прозорості діяльності вказаних суб'єктів, їх доступності кожному громадянину у будь-який час і у будь-якому місці його перебування; трансформацію всієї системи органів публічної влади та залучених до державного механізму підприємств, організацій, установ в єдину сервісну організацію, призначену для надання послуг населенню. Інформатизація визнана одним із стратегічних напрямів оновлення публічного управління і в нашій державі, де здійснюються поступові кроки щодо її впровадження. Проте у світовому рейтингу розвитку механізмів електронного урядування, оприлюдненому ООН у 2010 р., Україна посіла 54 місце (2008 р. — 41), одержавши індекс — 0,5181 (2008 р. — 0,5728)¹. Дані свідчать не лише про невисокий рівень національних здобутків у цій сфері, але й про уповільнення його за останні роки. Отже, постає завдання критичного перегляду, раціоналізації та підвищення результативності державної політики щодо інформатизації, невід'ємним напрямом якої має бути інформатизація у сфері регіонального та муніципального управління.

Ускладнення змісту та збільшення обсягів управлінської діяльності на регіональному та місцевому рівнях територіальної організації публічної влади, одержання й обробка великих масивів різнорівневої та різногалузевої інформації, прийняття на їх основі адекватних та ефективних рішень визначають об'єктивну необхідність застосування в управлінській діяльності регіональних та муніципальних органів влади сучасних інформаційних технологій. Вони дозволяють істотно покращити якість роботи, інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття рішень, встановити оперативний обмін інформацією, забезпечити її обробку та зберігання, а також спрос-

¹ Leveraging E-government at a Time of Financial and Economic Crisis [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www2.unpan.org/egovkb/global_reports/10report.htm.

тити процедури державного контролю та оцінки ефективності управління регіональним та муніципальним розвитком. Значний конструктивний потенціал несе встановлення між муніципальних інформаційно-комунікаційних мереж, що сприяє налагодженню безпосередньої взаємодії різних регіональних та муніципальних органів влади, консультуванню, обміну досвідом та міжсекторній співпраці.

Однією з головних цілей Національної програми інформатизації визнане створення необхідних умов для забезпечення громадян та суспільства своєчасною, достовірною та повною інформацією. Разом із цим інформаційне суспільство вимагає якісного оновлення інститутів та механізмів демократії. У сучасних умовах з'являється множинність ніким не контролюваних користувачів передових інформаційно-комунікаційних технологій, які здатні здійснювати комунікацію у глобальному масштабі, впливаючи на громадську свідомість і формуючи громадську думку. Виникає так звана «паралельна», «електронна» демократія, що ґрунтується виключно на інформаційно-комунікаційному механізмі і кидає виклик офіційним інститутам взаємодії публічно-владних суб'єктів з громадськістю. Це ще один чинник, що зумовлює необхідність різкого підвищення рівня інформаційно-комунікативної складової в роботі органів влади, інакше вони програють конкуренцію з «паралельними» структурами суспільного управління¹.

Даний аспект інформатизації роботи регіональних та муніципальних органів публічної влади дає змогу, з одного боку, забезпечити прозорість, інформаційну відкритість, публічність та гласність роботи цих органів, а з другого — апелювати до населення регіону, територіальних громад з метою підтримки ініціатив регіонального й муніципального розвитку. Розширюються можливості доступу інститутів громадянського суспільства до участі у формуванні та реалізації муніципальної політики, проведенні громадської експертизи проєктів актів органів місцевого самоврядування та місцевих органів державної влади. Як свідчить статистика, найбільшу

¹ Сарафанов В. И. Информатизация системы государственного управления России : монография / В. И. Сарафанов ; РАН. ИНИОН ; отв. ред. А. М. Кулькин. — М. : ИНИОН, 2006. — С. 18–19.

зацікавленість громадяни проявляють стосовно інформаційних електронних ресурсів не центральних, а саме місцевих органів публічної влади. За соціологічними даними, для 55 % громадян потрібною є інформація з питань, віднесених до відання органів місцевого самоврядування, 20 % — органів районного та регіонального рівнів публічної влади і 25 % — загальнодержавних органів влади¹.

Ще одним об'єктивним чинником посилення інформаційно-комунікаційного напрямку роботи органів публічної влади є реформування державного управління за ринковим типом — перехід до моделі державного менеджменту, ключову роль у якому відіграє інформація та управління нею. У сучасних умовах публічне управління йде слідом за організаційно-управлінськими технологіями ринкової економіки, запозичуючи їх та пристосовуючи для власних цілей та завдань. Сьогодні ділова активність все більше переміщується в інформаційно-комунікаційний простір Інтернет, виникають виключно інтернет-базовані компанії. Аналогічна тенденція розширення присутності в інформаційних мережах спостерігається і у сфері діяльності органів публічної влади. При цьому зміст та структура електронного інформаційно-комунікаційного забезпечення останніх виступають аналогом «електронної корпорації».

Одночасно все більше споживачів електронних комерційних послуг ставлять вимоги до органів влади щодо одержання в електронному режимі й адміністративних послуг. Надання адміністративних послуг в електронному режимі має стати важливим напрямом не лише інформатизації публічного управління, але й покращення якості взаємодії органів публічної влади та громадян, суб'єктів господарської діяльності. Воно уможливує підвищення якості та доступності адміністративних послуг, спрощення порядку, скорочення строків, зменшення собівартості, введення єдиних стандартів їх надання, а також завдяки ефективній та оперативній взаємодії різних органів та організацій, залучених до процесу надання адміністративних послуг, запровадження комплексних по-

¹ Сіленко А. «Електронна Україна» / А. Сіленко // Політ. менеджмент. — 2003. — № 3. — С. 74.

слуг. Це сприятиме також прозорості діяльності владних суб'єктів, підвищенню громадського контролю та, як очікується, зменшенню рівня корупції¹.

Попри явні переваги сучасний стан інформатизації роботи регіональних та муніципальних органів влади залишається незадовільним. Негативно впливають на нього різні чинники. У першу чергу слід виокремити проблеми правового характеру — недостатність нормативно-правової бази інформаційної сфери, її системності, відомчої узгодженості; домінування підзаконного регулювання; нерозвинутість регіональної та муніципальної правової основи інформатизації. Нині відсутня чітка концептуальна база, яка мала б визначити основні цілі, принципи, завдання, напрями, на основі поєднання стратегічного та поточного планування окреслити етапи впровадження електронного урядування. Прийняття відповідної державної програми у формі закону сприятиме консолідації, упорядкуванню масиву підзаконного нормативно-правового регулювання.

Чинне конституційне, муніципальне, адміністративне законодавство України не здатне забезпечити у повному обсязі правове регулювання запроваджених механізмів взаємодії органів публічної влади та інститутів громадянського суспільства, а отже, потребує істотного оновлення. Зокрема, постає завдання чіткого визначення статусу фізичних та юридичних осіб в інформаційній сфері — встановлення їх прав, обов'язків, принципів взаємодії із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій з публічно-владними суб'єктами, відповідальності за порушення законодавства у даній сфері. Існує нагальна потреба визначення механізмів реалізації конституційних прав громадян в інформаційній сфері: правового гарантування доступу до електронних інформаційних ресурсів органів влади; правового режиму використання електронних форм документів, пов'язаних із реалізацією

¹ Саак А. Э. Применение технологий электронного правительства в системе государственного и муниципального управления / А. Э. Саак, В. Н. Тюшняков // Изв. Юж. федерал. ун-та. — 2010. — Т. 103, № 2. — С. 195–196.

прав і законних інтересів громадян; порядку одержання інформації від публічно-владних суб'єктів в електронному режимі, подальшого використання електронних форм офіційних документів (посвідчень, довідок тощо) для підтвердження належності певних прав; гарантування захисту персональних даних про осіб, що одержуються, обробляються, зберігаються, використовуються та передаються в електронному режимі. Відповідно їм мають кореспондувати й нормативно визначені обов'язки органів публічної влади у сфері інформаційної взаємодії із суб'єктами громадянського суспільства.

Поряд із цим можна констатувати, що новітнє законодавство України з питань адміністративних послуг приймається без урахування електронних механізмів надання таких послуг, хоча наявність їх є умовою переходу до якісно нових етапів взаємодії між органами публічної влади та фізичними й юридичними особами. Так, Указом Президента України «Про заходи щодо забезпечення додержання прав фізичних та юридичних осіб щодо одержання адміністративних (державних) послуг» від 3 липня 2009 р. № 508/2009 передбачається лише можливість інформування громадян в електронному режимі через веб-сайти відповідних органів публічної влади про перелік адміністративних послуг та порядок їх надання¹. Тимчасовий порядок надання адміністративних послуг, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2009 р. № 737, який має діяти до законодавчого врегулювання цих питань, також не встановлює електронних механізмів², як не передбачені вони й відомчими стандартами надання адміністративних послуг³.

¹ Про заходи щодо забезпечення додержання прав фізичних та юридичних осіб щодо одержання адміністративних (державних) послуг : Указ Президента України від 3 лип. 2009 р. № 508/2009 // Офіц. вісн. Президента України. — 2009. — № 20. — Ст. 673.

² Тимчасовий порядок надання адміністративних послуг : затв. Постановою Каб. Міністрів України від 17 лип. 2009 р. № 737 // Офіц. вісн. України. — 2009. — № 54. — Ст. 1871.

³ Див., напр.: Про затвердження стандартів надання адміністративних послуг [Електронний ресурс] : наказ М-ва юстиції України від 31.08.2009 р. № 1555/5. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

Недостатнім здається і рівень регіонального та локального правового регулювання у досліджуваній сфері. Виходячи з важливості інформатизації діяльності органів регіонального та муніципального управління, Закон України «Про Національну програму інформатизації України» передбачив, що складовими Національної програми виступають регіональні програми та проекти інформатизації, а також відповідні програми і проекти органів місцевого самоврядування. Порядок формування та виконання названих регіональних документів був установлений Постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2000 р. № 644¹. Будучи зорієнтованими на сферу державного управління, зазначені програми недостатньою мірою враховують питання інформатизації регіонального та районного самоврядування. Поза увагою законодавця залишається забезпечення розробки муніципальних програм. Лише окремі органи місцевого самоврядування прийняли відповідні документи. Так, Рішенням 2-ї сесії Харківської міської ради 6-го скликання від 22 грудня 2010 р. № 83/10 була затверджена програма інформатизації міста Харкова на 2011 рік². Цим документом визначені мета, основні завдання, напрями інформатизації, її нормативно-правове та методичне забезпечення.

У цілому ж слід констатувати, що існує законодавство не лише не сприяє, а інколи й гальмує подальший розвиток інформатизації у діяльності органів регіонального та муніципального управління. Це вимагає суттєвого перегляду правової політики у даній сфері з істотним посиленням ролі законів у правовому регулюванні відносин організації та функціонування системи електронного урядування. На наш погляд, необхідно розробити програму інформатизації у сфері місцевого самоврядування, яка мала б ґрунтуватися на раціональному поєднанні вимог додержання організаційно-правової

¹ Про затвердження Порядку формування та виконання регіональної програми і проекту інформатизації : Постанова Каб. Міністрів України від 12 квіт. 2000 р. № 644 // Офіц. вісн. України. – 2000. – № 16. – Ст. 669.

² Про затвердження Програми інформатизації міста Харкова на 2011 рік [Електронний ресурс] : Рішення 2-ї сесії Харк. міськ. ради 6-го скликання від 22 груд. 2010 р. № 83/10. – Режим доступу: <http://www.city.kharkov.ua/documents/42711.doc>.

самостійності місцевого самоврядування та одночасно з цим державній підтримці впровадження та розвитку механізмів та технологій електронного урядування. Органи місцевого самоврядування мають забезпечити розробку й ухвалення муніципально-правових документів, що визначатимуть порядок інформатизації їх діяльності, привести у відповідність з ними діючі акти.

Не менш актуальними є й проблеми організаційного та матеріально-технічного характеру. В Україні відсутній скоординований організаційний механізм формування системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів регіонального та муніципального управління, не узгоджені системи електронного документообігу, не розроблена єдина загальнодержавна система класифікації і кодування даних, без якої неможливе нормальне функціонування електронних мереж загальнодержавних, регіональних та муніципальних органів влади, їх взаємодія. Якщо на регіональному рівні в системі місцевих державних адміністрацій електронне урядування інтегровано до загальнодержавної мережі, формується та здійснюється у відповідності зі змістом та порядком, визначеним Кабінетом Міністрів України, то на муніципальному рівні в системі органів місцевого самоврядування воно не має належного забезпечення, а організаційні, технологічні його аспекти є вкрай слабкими, розрізненими, залежними від соціально-економічного стану тих чи інших громад. У багатьох областях, районах та містах проводяться роботи по створенню окремих елементів інформаційної системи, але відсутність ефективної координації і належного фінансового забезпечення нерідко призводять до дублювання робіт і відповідно до невиправданих витрат ресурсів. На рівні сільських органів місцевого самоврядування електронне урядування практично відсутнє, що пояснюється цілком очевидними об'єктивними причинами організаційної та матеріально-фінансової слабкості цих органів самоврядування.

Але не може бути ефективних механізмів електронного урядування на районному та регіональному рівнях без запровадження інформаційно-комунікаційних технологій у практику функ-

ціонування сільських, селищних, міських органів місцевого самоврядування. Власне, як не може бути ефективного механізму електронного урядування на загальнодержавному рівні без запровадження такого на регіональному та муніципальному рівнях публічної влади. Вважаємо, що здійснювані загальнодержавні заходи щодо інформатизації публічного управління завжди повинні враховувати муніципальний рівень. Координацію діяльності органів місцевого самоврядування щодо впровадження технологій електронного урядування доцільно покласти на профільний центральний орган виконавчої влади в частині організації виконання державних програм, освоєння відповідного державного бюджетного фінансування. Необхідно передбачити державну матеріально-фінансову підтримку розробки технологічного забезпечення інформаційно-комунікаційних мереж, забезпечити вироблення уніфікованого програмного продукту. Слід розробити та прийняти Технічний регламент електронного документообігу в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, введення якого вимагатиме приведення всіх електронних систем у відповідність до встановлених технічних вимог, забезпечуватиме їх сумісність. Всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування слід залучити до надання допомоги при розробці веб-сайтів органів місцевого самоврядування, узагальненні та поширенні найкращого досвіду органів місцевого самоврядування у цій сфері.

Упровадження та активне застосування інформаційно-комунікаційних технологій ставить нові вимоги до кадрового складу регіональних та муніципальних органів влади. Відсутність необхідних кадрів, за даними ООН, є однією з тих проблем, що гальмує впровадження електронних технологій у повсякденну діяльність органів влади. Оскільки вимагається не лише розробка, впровадження, постійна новелізація таких технологій з урахуванням найсучасніших досягнень науки і техніки, але й новий рівень знань, професіоналізму, творчого підходу до виконання службових обов'язків. У зв'язку із цим особлива увага має приділятися підготовці кадрів, первинному сформуванню кадрового складу тих підрозділів органів влади, що повинні забезпечувати формування та постійне підтримання інформаційних систем та мереж. Поряд із цим необхідно організувати по-

стійно діючу систему підвищення кваліфікації кадрів, розробити відповідні програми та методики навчання. Оцінювання якості управлінської праці посадових та службових осіб регіональних та муніципальних органів влади має перебувати під постійним контролем керівників відповідних органів.

Гальмівним чинником розвитку інформатизації діяльності органів регіонального та муніципального управління виступає й відносно невелика частка цільових користувачів електронних мереж у загальній чисельності населення України. Указом Президента України «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» у 2000 р. було визначено завдання створити у найкоротші строки належні економічні, правові, технічні та інші умови для забезпечення широкого доступу громадян, навчальних закладів, наукових та інших установ і організацій усіх форм власності, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, суб'єктів підприємницької діяльності до мережі Інтернет¹. Проте станом на кінець 2008 р. доступ до мережі Інтернет мали приблизно 20 % населення (або 9,6 млн осіб) при нерівномірності розподілу користувачів мережі за регіонами, що є дуже низьким показником порівняно не лише із країнами Західної, але й Східної Європи. Отже, зберігають свою актуальність такі завдання інформатизації, як розвиток галузі зв'язку, забезпечення широкого доступу населення до загальних мереж зв'язку та мережі Інтернет.

Підводячи підсумок, слід зазначити, що інформатизація несе значний потенціал підвищення ефективності здійснюваного регіональними та муніципальними органами влади управління. Але її не слід формалізувати та зводити виключно до технологізації та автоматизації управлінських процедур. За умов неефективності самого порядку діяльності органу влади перенесення процедур в інформаційну сферу не лише не підвищить ефективність управління, а й призведе до необ-

¹ Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні : Указ Президента України від 31 лип. 2000 р. № 928/2000 // Офіц. вісн. України. – 2000. – № 31. – Ст. 1300.

грунтованого збільшення управлінських витрат. Стає очевидним, що без широких адміністративних реформ, пов'язаних з якісним оновленням функціонування органів публічної влади, застосування інформаційно-комунікаційних технологій не приведе до бажаних результатів. Інформатизація як комплексне явище має визначати не тільки і не стільки інформаційне забезпечення діяльності органів публічної влади, скільки новітню концепцію публічного управління в умовах формування та функціонування інформаційного суспільства, що реалізується на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях територіальної організації публічної влади, заснована на широкому використанні інформаційно-комунікаційних технологій як у взаємодії в межах системи органів публічної влади, так і мережевої взаємодії з інститутами громадянського суспільства. Вона має комплексний, системний, багаторівневий характер і вимагає належного правового, організаційного, технологічного, кадрового механізмів реалізації, які поступово впроваджуються в Україні.

И. И. Бодрова

ИНФОРМАТИЗАЦИЯ КАК ФАКТОР ЭФФЕКТИВНОСТИ РЕГИОНАЛЬНОГО И МУНИЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛЕНИЯ

Проанализированы роль информатизации в процессе регионального и муниципального управления, правовые, организационные, материально-технические проблемы ее обеспечения, предложены пути их решения.

Ключевые слова: информатизация, электронное управление, региональное управление, местное самоуправление.

I. I. Bodrova

INFORMATIZATION AS THE FACTOR OF EFFICIENCY OF REGIONAL AND MUNICIPAL GOVERNMENT

The role of informatization in the process of regional and municipal management, legal and organizational problems are analyzed, ways of their decision are offered.

Keywords: informatization, a regional government, local government.

УДК 342.25

О. Ю. Лялюк, кандидат юридических наук, доцент, старший научный сотрудник НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України

Основи організації і діяльності органів місцевого самоврядування: порівняльно-правова характеристика

Основи організації органів місцевого самоврядування як основоположна категорія має значення для становлення системи місцевого управління не лише в нашій країні, а й широко використовується в європейських зарубіжних країнах та на пострадянському просторі. Основи місцевого самоврядування є індикатором наповнення місцевого самоврядування реальним змістом, надання муніципальній владі всіх атрибутів публічної влади. Це передбачає насамперед створення передумов і дієвих механізмів функціонування системи місцевого самоврядування, усіх його форм і суб'єктів, забезпечення необхідними ресурсами, формування надійного «фундаменту» для його подальшого розвитку, тобто надання територіальним громадам та їхнім органам усього того ресурсного потенціалу, який у науці та чинному законодавстві отримав назву основ організації і діяльності місцевого самоврядування.

Дослідженню проблематики основ місцевого самоврядування, їх визначення, системи, класифікації приділяли увагу С. А. Авак'ян, І. А. Азовкін, В. І. Васильєв, В. В. Пилін, М. В. Постовой, В. В. Цветков, К. С. Шугріна та ін. У той же час